

Військові це поняття асоціюють з характеристиками, що безпосередньо пов'язані з їх професійною діяльністю, а саме: «зброя», «звання», «армія», в той же час цивільна молодь називає поняття, що стосуються особистості військового: «герой», «сила», «безпека».

Проте, в особливостях образу військовослужбовця у військових контрактної форми і цивільної молоді є й спільні категорії. Цими категоріями є: «війна» та «мужність». Це можна пояснити ситуацією, що склалась в нашій країні та стереотипними уявленнями про захисника Вітчизни.

Перспективою подальших досліджень є вивчення основних факторів, що впливають на формування образу військовослужбовця у масовій свідомості.

Список використаних джерел

1. Караяни А. Г. Прикладная военная психология / А. Г. Караяни, И. В. Сыромятников. – СПб. : Питер, 2006. – 480 с.
2. Ковальська Г. О. Образ ідеального військовослужбовця в уявленні мобілізованих солдат / Г. О. Ковальська // Науковий Вісник Херсонського державного університету. – 2014.– Вип. 2. – С. 67 – 71.

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ У РІВНІ ДОМАГАНЬ СПОРТСМЕНІВ-ЛЕГКОАТЛЕТІВ

Гавриловська Ксенія

кандидат психологічних наук, доцент

Мошківський Богдан

студент 4 курсу соціально -
психологічного факультету

Спортсмени завжди ставлять перед собою високі цілі, яких вони прагнуть досягнути. Засобом для досягнення таких цілей є змагання. Саме на змаганнях спортсмени можуть показати свій професійний рівень та все те, на що вони здатні, а також перевершити своїх конкурентів у завзятій боротьбі. У змаганнях завжди є ті, хто виграв, і ті, хто програв. Однією з причин перемоги є достатній рівень домагань, впевненість в собі та в своїх здібностях.

Проблемою відмінностей у рівні домагань спортсменів різної статі займалися такі вчені, як В. Тимошенко, О. Савиченко (ціннісно-мотиваційні механізми розвитку спортивних здібностей) [1], У.Кролл (група особистісних рис у спортсменів) [2] та ін.

Метою нашої роботи є дослідження особливостей взаємозв'язку рівня домагань та гендерної ідентичності у спортсменів - легкоатлетів. Ми припускаємо, що такий взаємозв'язок існує. Чим вищий рівень маскулінності, тим вищим буде рівень домагань спортсмена.

Для досягнення мети було проведення дослідження за допомогою таких методик: методика «Самооцінка рівня домагань» Шварцландера для визначення рівня домагань; методика «Маскуліність - Фемінність» Сандри Бем для діагностування гендерної ідентичності. Також було проведено кореляційний аналіз для визначення особливостей взаємозв'язку гендерної ідентичності та рівня домагань спортсменів.

Отримані в результаті проведеного емпіричного дослідження дані про те, що існує зв'язок між гендерною ідентичністю та рівнем домагань у спортсменів, можуть бути використані спортивними психологами для створення певних тренінгових програм та занять для спортсменів.

За результатами теоретичного та емпіричного аналізу гендерних відмінностей у рівні домагань спортсменів – легкоатлетів можна зробити такі висновки: у спортсменів - легкоатлетів проявляються риси як маскулінного, так і фемінного типів. Поєднання фемінного та маскулінного типів не є дисгармонійним, а, навпаки, сприяє збереженню високого рівня сконцентрованості, впевненості в власних силах. На Рис. 1. представлено порівняльні результати дослідження гендерної ідентичності хлопців та дівчат, що займаються легкою атлетикою.

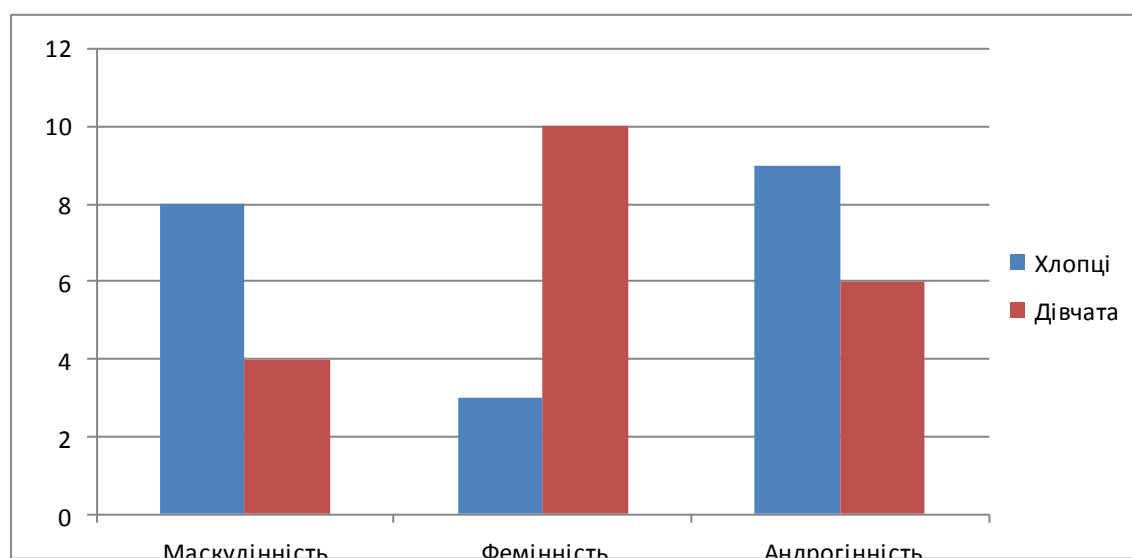

Рис. 1. Результати дослідження гендерної ідентичності спортсменів-легкоатлетів

Результати дослідження рівня домагань показують, що рівень домагань у хлопців та дівчат значно відрізняються залежно від ситуації. На тренуванні з легкої атлетики рівень домагань знаходився, переважно, на низькому та середньому рівнях. А перед змаганнями рівень домагань у спортсменів зростає і знаходиться на середньому та високому рівнях. Це свідчить про те, що рівень домагань у спортсменів - легкоатлетів змінюється залежно від ситуації. Статеві відмінності у рівні домагань спортсменів-легкоатлетів перед змаганнями можна побачити на Рис. 2.

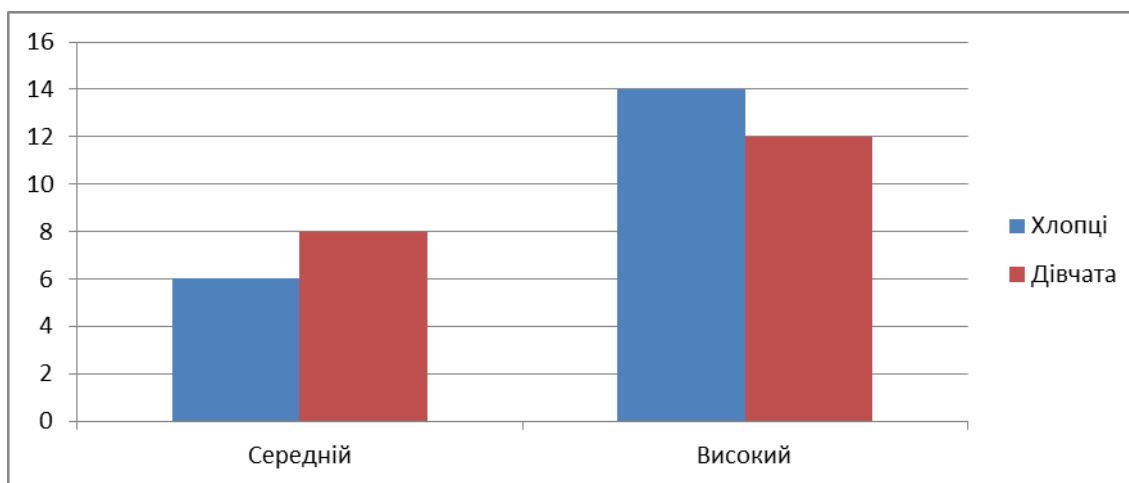

Рис. 2 Результати дослідження рівня домагань спортсменів-легкоатлетів

Ми бачимо, що спортсмени – легкоатлети перед змаганнями мають середній та високий рівні домагань. Великої різниці у рівні домагань між хлопцями та дівчатами перед змаганнями з легкої атлетики немає.

Отже, значних гендерних відмінностей у рівні домагань спортсменів – легкоатлетів не виявлено, перед змаганнями всі спортсмени однаково серйозно налаштовані на перемогу.

Список використаних джерел

1. Савиченко О.М. Ціннісно-мотиваційна регуляція розвитку спортивних здібностей у юнацькому віці: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата психол. наук : спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія». Луцьк, 2009. – 21 с.
2. Гогунов Е.Н., Мартьянов Б.И. Психология физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2000 – 125 с.